

Zacharia.

postea euomūt. De istis igitur
dicit p̄. xxij. Eijae derisore: et
exibit aī eo iurgū. cessabuntq;
cause et cōtumelie. **U**el dic q
iste dormiens ē p̄cōz. delicijs. ⁊
p̄speritate gaudens. et in alios
tēpestates tribulacōnū excitās
qui finaliter in mare idest in a-
maritudinē tribulacōnū p̄iāt
⁊ mundi pericula. ibi a ceto. i. a
dyabolo vel inferno voratur. et
in vētre eius iterū remouēdus.
i. ēsurrecturus seruat. **P**redi-
cante iona et subuersionē vrbis
minante venit v̄bū ad regem ni-
niue. Qui surgēs de solio abiecit
vestimēta sua ⁊ indutus ē sacco
et sedit in cinere et p̄cepit q; ho-
mines et iumēta sacā induerēt
et nō comederēt nec biberēt sed
oēs vnanimiter ieiunarēt. et o-
nes in fortitudine ad deum cla-
marēt. Quod vidēs dominus a-
uitati illi peperat et ipsam non
subuertit. **S**ic vere nullus est
ita magnus rex aut dominus.
quin debeat verba p̄dicatorū ti-
mere. ⁊ ad eorum verba solum
p̄humilitatem descendē sacum
penitentiae induere. et in cinere.
idest in mortis meditatione ma-
nere. et ad ieiunandum. i. peni-
tentiam faciendum homines ⁊
iumēta iducere vel monere. Qd
si fecerint a dampnacionis peri-
culo se poterunt liberare. alias e-
nim necesse est eis tribulacioib;
corporis et cordis subiaccere. **L**
ca. decimotercio. Nisi penitenti

am egeritis omnes simul peri-
bitis. et cetera. **H**ic habetis q;
super caput ione subito orta fu-
it hedera quam deficcavit subito
vētus vrens. et cetera. **M**ūdi
prosperitatem intellige per he-
deram. q; si subito orta fuerit vt
cōiter necesse est vt t̄cedat. Pro-
uerbiozum decimoquarto capit-
tulo Substantia festinata minu-
et: q; aut paulatī colligit. multi-
plicat. Vide de edera ca. suo li. xij
et expone ibi.

Incipit moralizatio sup zachari- am prophetam

Zacharias vidit q;
tuor cornua et dic-
tū ē sibi q; illa erāt
q; vtilauerāt iudā
iherusalē et iherusa-
lē. Et post vidit q; tuor fabros et
respōsū ē sibi q; illi erāt fab qui
venerāt cornua sup dēā dēterē.
Ista signa potes generaliter
applicare q; nō ē daē tā durum
seu crudelē tirānū qn qn; inueni-
at duriorē. q; tuor em̄ cornua du-
ros et elatos p̄cōres signat q; in
q; tuor mūdi p̄tib; manēt q; re-
uera iudā idest deū cōfiteētē: iheru-
salē. i. deū contemplantem iheru-
usalē idest pacifice conuersan-
tes. tribulaciones feriūt. s; dñs
contra tales fabros preparat qn
alios bonos iudices. vel alios
fortiores tirānos ad astringēdū
istorū elacionē et p̄ter uia proci-
rat. Et p̄ ceto cotidie vidēt q; tirā-
ni officiales ⁊ vsurarij p; q; bōs

Zacharias.

diu uel lauerit solent iucere fabros
dñi. alijs alios commissarios q̄
ipsoꝝ a eoz̄ superbu statũ cõfun
dunt. **Unde ecclesiastes v.** Excel
so alius ex celsior est: et in hijs q̄
q̄ alij eminentiores sũt. **Vel dic**
q̄ quatuor cornua sunt quatuor
male affectiones scilicet gaudiũ
inaniter exultans: dolor ma
le affligens: timor male humili
ans et spes male presumens. **I**
ta sunt cornua que male in aĩaz
ventilant iudam idest confessio
nem: israhel idest contemplacio
nem: iherusalẽ idest cõcordiam
et pacis unõnem. et ideo quatu
or fabri idest quatuor virtutes
cardiales sunt ad ista cornua cõ
terenda necessarie et ad malas
affectiones quadruplices mode
randas. **Ecc̄. xxxij.** Contẽ ma
lum bonũ est. **Vel dic q̄ quatu**
or cornua sunt quatuor sp̄es elat
ionis et superbie sc̄z elatio pp̄
eminẽcias. propter diuicias pp̄
ter virtutes. propter mundi fa
uores et fame varias opinioẽs
Sz quatuor fabri idest quatuor
sensus humilitatis ista quatuor
cornua cõterũt. qz quatuor sp̄es hu
militatis. q̄ sunt spernẽ nullũ sp̄
nere mũdũ. spernere sese. spernẽ se
sp̄. ista quatuor supbiã tollunt. p̄s.
Cornua pctõꝝ cõterẽtur. et.

Adit zacharias vnũ cã
delabrum aureum totũ
quod habebat lampadẽ
cũ septem lucernis et septẽz olei
infusores. **Iuxta quod** duas oli

uas vidit quarũ vna ad sinistra
lampadis stabat: ad dexterã ali
a. **Candelabrum** in ecclia est q̄
cumq; iust? plenus sapia et qui
cumq; alios illuminat doctrina.
qui totus debet esse aure? idest
sanct? non solũ int? in conscien
cia p̄mmo exteri? in apparenda
ij. pal. iij. ca. **Deaurauit** eam in
trinfecus auro mũdissimo. **I**ste
igitur debet habere lampadẽ spi
ritus sc̄i cum septem lucernis id
est cũ vij. donis et duas oliuas
idest duas sp̄es mie sp̄ualis et tẽ
palis cum suis infusorijs id est
cum suis septẽ opib? pijs. **Vel**
dic qz cãdelabru illuminãs ecclie
siam ẽ sp̄us sc̄us cui? lampas o
dor et caritas septẽ lucernas id ẽ
vij. dona cõtinet. quod septẽz fu
soria. i. vij. mie opa. oleũ elemo
sinaz et pietatis infũdẽciã sc̄i hz
et qd sup duas oliuas. i. sup du
as sp̄es viroz misericordiũ sc̄z is
tos q̄ t̄palit et sp̄ualit pietatem
faciũt visitat et cõfortat: qz mia
t̄palis q̄ cõsistit in alios pascẽdo
hospitãdo. sepeliẽdo. et mia sp̄ua
lis q̄ cõsistit i alios corrigẽdo do
cẽdo. et solãdo et eis imittẽdo et
p̄ eis orãdo. **lãpadi. i. sp̄ui sc̄i**
caritati vicie sũt et ab ipis p̄uei
ũtvt de istis duobz gũibz miseri
cordiũ dicat illd **Zach. iij.** **I**sti
sũt duo filij olei splẽdois q̄ affis
tũt dñatori vniuersẽ terre.

Adit zacharias volumẽ
cui? lõgitududo erat viginti
cubitoꝝ. latitudo x. m q̄

Zacharias.

maledictio contra fures et puros continebatur. **T**alis est sacra scriptura: quia ista est volumen inuolutum a paradiso volitans et allatum. cuius longitudo est fides que in viginti cubitis. id est in xx. particulis distincta consistit. in quantum vij. sacramenta. vij. virtutes et vi. opera misericordie continentur: latitudo decem mandata legis tenet in quibus fur et puerus maledicitur. et ad mortem perpetuam condempnatur. **D**uas vidit zacharias mulieres que habebant alas quasi miluus et spiritus erat in alis eorum que vna amphora inter celum et terram leuabant. et eam ut edificaret ei locus in terra sennaar deferebant. in medio amphore quasi mulier que dicebatur impietas continebat. et massa plumbea os amphore claudebatur. **I**psa vero amphora egrediens et aliorum oculis vocabatur. **H**ic est inquit oculus eorum vniuersa terra. **P**er istam amphoram profundam potest intelligi usurarius vel auarus. qui scilicet per auariciam est insatiabilis et capax. per maliciam est profundus in qua ista mulier que est impietas continetur et in ipsius animo massa plumbea id est cum potest dare male consuetudinis continetur. **I**mpietas enim id est crudelitas in amphora. id est in corde usurarii vel avari sedet. et ibi sicut in hospicio suo manet sicut videmus de usurariis quorum voluntas caret pietate et quorum conscientia est plena omni

moda crudelitate. **M**alachie primo Vocabuntur terram impietatis et populus terre. **P**atet etiam quod massa plumbea. id est pondus male consuetudinis impietatem in istorum conscientia taliter detinetur quod in ipsam contrahere verbo vel verbere nullus valet. **S**atis enim potest deus vel prelatus pater vel predicator vergeri. quia iniquitatem sue prave conscientie nunquam ab istis poterit amouere. **P**sa. ix. **S**uccesa est quasi ignis impietas. **I**sta amphora dicitur egrediens inter celum et terram pondus. dicitur oculus terram dirigens. dicitur ad terram sennaar quod interpretatur fetor finaliter detinetur et sicut visum est dicitur impietatem continens quod pauldubio auarus a dei gratia et amicitia egreditur: inter celum et terram. id est inter alta et infima. per status sui instabilitatem et inconstantiam suspeditur: et oculus secularium lux et oculus rector et dicitur rector creditur impietate replebitur et finaliter in terram fetorum inferni defertur vbi locus talium finaliter ordinatur. **J**eremie secundo. capitulo. **I**n tophet sepelientur eo quod non sit alius locus ad sepeliendum. et cetera. **S**ed iste due mulieres istam amphoram de terra erigunt et eam in terra sennaar deducunt quia due mulieres. id est duo mollia vicia scilicet carnalis parentum affectio. et terrenorum ambitio improbantur. quibus scilicet annexe sunt ale milui id est quedam pigritia et superbia

Zacharias.

et elacio et in istis alis virtutis
presumpcio. Istam amphora sci
liet auaru et peccatore p manē
spem erigunt ita q eum semper
velle sursum ad celū id est ad cel
situdinem status ascendere faci
unt et tamen constat q inter ce
lum et terram remanet. quia nū
q̄ attingit ad celsitudinem quā
optat quinymmo semp solet in
pendulo manere et nullaz stat?
certitudinem optinere quia non
sufficit istis status infecoz quez
relinquūt: celum autē id ē statu
alciorem non possunt attingere
quem exposcunt et sic inter celū
a terram id ē in certitudine sta
tus remanent: quia ad illud qd
desiderāt attingere n̄ valent. **Eze.**
viii. Eleuauit me spūs et statu
it me inter celum et terram: spiri
t? dico elacionis. **Iste** igitur mu
lieres id est affectus carnales et
auaricia istam amphoram id est
peccatorem in terra sennaar id ē
in campum fetou? scilicet i infer
num portant vbi loam ppetue
mansiom? sibi pparāt. **Eze. xxiiij.**
Fili hominis due mulieres fue
runt filie matris vni? **Vel** dic
q̄ due mulieres que peccatores
in inferno portant sunt mundus
et caro vroz et dyabolus. vel car
nalis voluptas vel spes peniten
cie finalis et timor afflictionis.
Ille male mulieres que ala? sup
bie possident et spiritum male af
fectionis habent et ideo ampho
ram id est peccatorem in infernū

deferunt. Vide si vis supra de ele
pbante ca. vltio.

Achaias vidit quatuor
quadrigas egredientes
de medio duorum mon
tium erorum. quarū prima ha
bebat equos rufos. scda migros
tercia albos. quarta fortes et va
rios. **Dic** si vis q̄ iste quatuor
quadrige sunt quatuor virtutes
cardinales scilicet fortitudo tem
perancia. iusticia et prudencia. **Iste**
sunt quadrige domini ad q̄s
debemus esse ligati et iugo disci
pline et obie subiugati. **Isti** em
a duobus montibz ereis. i. a du
ab? aie potētijs ppetuis et solid
se; intellectu et affectu oriuntur
et ab ipsis naturalitē pduantur
que quadge q̄tuor hnt species
equorum. scz hoim sibi famulā
cū qz fortitudo hz equos rufos
.i. martires p̄prio sangne rubri
catos: tpancia hz migros scz con
fessoēs p squalorez p̄me offusca
tos. prudencia hz albos. i. docto
res lumie scie dealbatos iusticia
hz varios. i. bonos p̄latos et p̄i
apes nūc ad pmouēdū nūc ad
p̄uendū eq̄tate p̄uia variatos.
Isti sūt igit̄ eq̄ dñi. i. viri sc̄i q̄ qd
gas v̄tutū cardinaliū traxerūt. i. ip
sis mediātibz mōes meitoz por
tauerūt et i seipis v̄xerūt. **Abacuc**
iiij. Quis ascēdz sup eq̄s tuos? et
q̄dge tue saluacō. **Vel** dic q̄ qdri
ge q̄tuor cū eq̄s sui? sūt q̄tuor sta
t? a v̄dicōes. i. miḡ qlis ē status
moāchoz migroz. augustioz.

rufi. qualis est minorū aſtercē
fiū. albi qualis est carmelitarū
uarij qlis ē ſeculariū clericoy et
laycoy q̄ detminatūbitū nō ha
bent. **¶** Vel dic q̄ equi ſunt viri

iuſti q̄y quidā ſūt rufi p carita
tē: nigri p huilitatē: albi p ino
cētā et caſtitatē: uarij p bonel
tatē. **¶** Cirāamicta uarietate

¶ Vel dic ecōtra q̄ equi dyabo
li ſūt peccōres. **¶** Pla. xxx. Equi eo
rū caro et nō ſpūs. et iſtoy q̄dā
ſūt rufi p maliciam. q̄dā nig p
infamiā. q̄dā albi p ypōſim. q̄
dam uarij p duplicitatē et inco
ſtātiā

¶ Inci
pit moraliza^o p̄mi lib macha. **¶**

Alexander rex mace
donum multos re
ges et p̄ncipes de
bellauerat: muicio
nes eorū cōfrege
rat. ſpolia multitudis gētū acce
perat. et in manu forti regnaue
rat ſuper terriā. et factū ē q̄ mo
reret et regnauerūt pueri eius.
vnusquiſq; in regno ſuo. et ipo
ſuerunt ſibi diademata et multi
plicata ſūt mala in terra. **¶** Sic
vere dico q̄ alexander qui inter
pretatur auferēs anguſtias te
nebrarū. i. bonus prelatus qui
tēbras anguſtie et ignorantie p
ſapientiā ſcit auferre. āguſtias
ſubditoꝝ p dulcedinē et clemē
tiam ſcit lenire. q̄n̄z regnat ī ec
cleſia vel patria ita fortiter et p
p̄e q̄ malos tirānos fortes ſup
peditat. muicōes. i. malas cogi

taōes eorū diſſipat. ſpolia ſcia
rū et diuidarū vndiq; augmē
tat. h̄ ſepe fit q̄ ipſo mortuo in re
gno eius vel ecclā diuiſiones ſo
lent fieri. ita q̄ de pueris ſuis. i.
ſubditis quilibet vult regnare.
et dyadema iuriſdōis capē. ita
q̄ ſine rege et r̄gimine vagātes
quilibz ambicioſe cupit impare
vel ſaltē ſine iugo ſicut rex viuē
et manē. **¶** Judi. xvij. In diebus
illis rex nō erat in iſrahel h̄ vn?
q̄sq; h̄ qd̄ volebat f̄cebat. Iſta
ei in ecclis vel cōuentibz p̄? mo
teu p̄lati videntur. qz quilibet ī
p̄mit ſibi dyadema inquātū p̄
lati fieri p̄ſumūt et imaginant̄
et quilibet in loco ſuo regnat in
q̄tū vagabūdi ſūt. et obedire
maioribz dedignant̄ et ſic mala
multiplicāt in terra. qz p morte
boni p̄lati et p diſſenſionē elige
tū. p inſollentiā p̄ſumentū ſub
ditoꝝ ſūt in ecclā multa mala.
ſic dicit̄ Proū. xi. Vbi nō ē gub
nator: populus corruet. **¶** Fac
tū ē q̄ antioch? radix peccati im
poneret ſibi duo dyadēata et re
gnaret ſuper aſiam et egiptum
non ſufficiebat ſibi regnum aſie
et grecie poſſidere niſi eciam ſtu
deret alienum regnum ſcilicet e
gipti p violentiam vſurpāe. **¶** Cū
igitur preualuiſſet contra ptolo
meū regem egipti et ſpolia q̄m
plurima cōgregaſſi appoſuit eciam
filios iſrahel impugre. **¶** Intra
uit igitur ſanctificacionem in ſu
pbia et accepit altaē aureū m̄ſaꝝ